

Els fotògrafs

Text > GERARD BAGUÉ, director

Un director de diari (un dels pocs del qual vaig aprendre coses bones) em va ensenyar que totes les fotos han de tenir *bitxu*. Potser n'hauríem de dir *papu*, en català normatiu. Recordo haver viscut més d'una vegada l'escena del fotògraf que arribava escopetejat a la redacció amb les imatges d'un terreny erm on s'havia de construir una gran superfície comercial o desdoblant una carretera, i se n'havia de tornar amb la cua entre cames per aconseguir una imatge del mateix espai amb algun element humà. La meua relació de redactor periodístic amb els fotògrafs de premsa ha estat, en general, poc fluida, per dir-ho en termes políticament correctes. Un redactor sempre ha de tenir una idea de la foto perfecta per il·lustrar i també per potenciar el seu article. I, en general, aquesta foto és sovint difícil o impossible. Admeto que m'he trobat amb fotògrafs d'una professionalitat i iniciativa a prova de bomba, que no només han enriquit els meus articles, sinó que han aconseguit fotografies tan potents que gairebé no necessitaven paraules. Crec que, en general, és un gremi recelós, mesell, poc valorat i que ha rebut massa patacades.

He viscut també una època de fotògrafs ressentits amb la popularització de la fotografia digital, amb les possibilitats del mòbil amb càmera i amb la proliferació d'imatges a les xarxes socials. En lloc de veure en la difusió fotogràfica un estímul per valorar i enfortir, per contrast, la seva professionalitat, s'han sentit assetjats i menystinguts. Durant molt de temps els fotògrafs s'han *bunqueritzat*, i recordo una època en què arribaven a reclamar que els

diaris només publicuessin fotos dels professionals. Eren els temps en què els mitjans, en una estratègia economicista i autodestructiva, començaven a repartir càmeres digitals entre els seus redactors i aprimaven la plantilla de fotògrafs. El resultat, en general, va ser una davallada qualitativa enorme dels continguts fotogràfics del diari. Alguns mitjans encara ara n'arrosseguen els efectes nocius. Els periodistes amb càmera eren vistos com uns usurpadors de la tasca del fotògraf. Només un de cada deu redactors mostrava unes mínimes nocions fotogràfiques. He conegut molt pocs casos a la inversa; és a dir, fotògrafs disposats a assumir les tasques de redacció. En general, els fotògrafs han mostrat un interès gairebé nul pels escrits que acompanyaven les seves fotos, fins

al punt que en molts casos no arribaven ni a llegir els articles. En la crítica al fotògraf de premsa contemporani cal esmentar també la poca cura a documentar les imatges. Al contrari que Valentí Fargnoli, el fotògraf d'avui no és gaire conscient del valor documental i històric de la seva feina. Posar els noms i cognoms dels protagonistes de les seves instantànies o fins i tot de l'indret on s'ha pres la fotografia és avui una feina ingrata per a molts, que envien fotos bolcades directament de la càmera, amb el mateix codi que els dona l'aparell. Les metadades els semblen un destorb.

D'altra banda, tinc molt de respecte pels fotògrafs discrets, amb material poc voluminós, amb olfacte periodístic, conscients que el més important en la fotografia de premsa és saber veure el moment periodístic, l'instant capaç de traduir en imatges una història o una notícia.

>> Serradors. Maçanet de la Selva. (Font: INSTITUT AMATLLER D'ART HISPÀNIC. VALENTÍ FARGNOLI.)